

Miljøministeriet
Departementet

Den 14. juni 2021
MIM 056

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om Kommissionens forslag til to gennemførelsesretsakter om at forlænge godkendelserne for "borsyre" og "dinatrium tetraboratpentahydrat" i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8), i henhold til forordningen 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter (komitesag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen foreslår en udskydelse af udløbsdatoerne for godkendelsen af aktivstofferne "borsyre" og "dinatrium tetraboratpentahydrat" i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) i henhold til forordning 528/2012 om biocidholdige produkter. Hvis forslagene bliver vedtaget, vil det betyde, at stofferne fortsat må indgå som aktivstof i biocidholdige produkter i træbeskyttelsesmidler. Der er ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet og staten. Der er heller ingen væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for regioner og kommuner. Der findes i Danmark et enkelt godkendt træbeskyttelsesmiddel med "borsyre", mens et andet produkt afventer godkendelse. Der er ingen produkter godkendt i Danmark med "dinatrium tetraboratpentahydrat". Samlet set påvirker forslagene miljøbeskyttelsesniveauet neutralt, da stofferne er godkendt i EU i dag. Forslagene blev drøftet på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 3. juni 2021 med efterfølgende skriftlig afstemning med forventet frist d. 1. eller 2. juli 2021. Kommissionen vurderer, at det på baggrund af forhold, der ikke kan tilskrives ansøgerne om forlængelse af godkendelsen, er nødvendigt at udskyde godkendelsernes udløbsdatoer for "borsyre" og "dinatrium tetraboratpentahydrat" i træbeskyttelsesmidler i en periode, der er tilstrækkelig til at give mulighed for at vurdere ansøgningerne om en eventuel fornyelse. De to aktivstoffer opfylder udelukkelseskriterierne i biocidforordningen, da de er klassificeret som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B. Der er anvendelser af midlerne, hvor der ikke findes egnede alternativer. På den baggrund agter regeringen at støtte forslaget om en forlængelse.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til beslutning om at udskyde godkendelsernes udløbsdato for "borsyre" og "dinatrium tetraboratpentahydrat" til brug i træbeskyttelsesmidler (produkttype 8) i

henhold til forordning 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter.

Godkendelsesdatoerne udskydes i en periode på 2,5 år frem til 28. februar 2024, hvilket vurderes tilstrækkeligt til at kunne vurdere ansøgningerne om fornyet godkendelse.

Forslagene har hjemmel i artikel 82 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 528/2012 om tilgængeliggørelse på markedet og anvendelse af biocidholdige produkter.

Forslagene behandles i en rådgivningsprocedure i den stående komité for biocidholdige produkter. Når rådgivningsproceduren finder anvendelse afgiver komitéen udtalelse, om nødvendigt ved afstemning. Hvis komitéen stemmer, afgives udtalelsen med simpelt flertal blandt komitéens medlemmer. Kommissionen træffer afgørelse om de udkast til retsakter, der skal vedtages under størst mulig hensynstagen til konklusionerne af komitéens drøftelser og komitéens udtalelse. Forslagene blev drøftet på et videomøde i den stående komité for biocidholdige produkter den 3. juni 2021 med efterfølgende skriftlig afstemning med forventet frist d. 1. eller 2. juli 2021.

Formål og indhold

Forslagene drejer sig om en beslutning om at forlænge godkendelserne i en periode, der er tilstrækkelig til at give mulighed for at vurdere ansøgningerne om fornyet godkendelse for hhv. ”borsyre” og ”dinatrium tetraboratpentahydrat” i træbeskyttelsesmidler. Begge stoffers godkendelse står til at udløbe den 31. august 2021. Ansøgning om fornyet godkendelse af aktivstofferne er indsendt til Nederlandene, men da Nederlandene har meddelt Kommissionen, at en fuld evaluering er nødvendig, kan evalueringen om fornyelsen ikke nås før den nuværende udløbsdato.

Fristen for, hvornår godkendelsesindehavere skal indsende ansøgning om fornyet godkendelse, er i biocidforordningen sat så kort, at en fuld evaluering om fornyelse ikke kan nås inden udløbsdatoen for godkendelsen. Som en konsekvens af, at de medlemslande, der skal forestå vurderingerne, vurderer, at der er behov for en fuld evaluering, foreslår Kommissionen derfor at udskyde udløbsdatoerne for godkendelserne af de to aktivstoffer for at give mulighed for fulde evalueringer af ansøgningerne om fornyet godkendelse, som det tidligere har været tilfældet med fornyelsen af andre aktivstoffer. Udløbsdatoen foreslås udskudt med ca. 3,5 år.

Begge stoffer er omfattet af udelukkelseskriterierne for godkendelse, da de er klassificerede som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B. Derfor bør godkendelserne ikke fornyes, med mindre særlige betingelser er opfyldt.

I Danmark findes der per. 13. april 2021 et enkelt godkendt biocidprodukt indeholdende ”borsyre” som aktivstof, mens et andet produkt afventer godkendelse. Der er ingen produkter godkendt i Danmark med ”dinatrium tetraboratpentahydrat”.

Før Miljøstyrelsen kan godkende et biocidprodukt med et særligt problematisk aktivstof, skal de foretage en sammenlignende vurdering. Herved skal det vurderes, om der findes tilstrækkeligt med andre mindre belastende biocidprodukter, der kan bruges til det samme. I så fald kan produktet med det særligt problematiske aktivstof ikke godkendes.

Der foreligger derfor sammenlignende vurderinger for de to borsyre-produkter. For begge produkter gælder, at der kun findes et andet produkt på det danske marked mod samme målorganismer, og et

enkelt produkt giver ikke tilstrækkeligt kemisk diversitet til at forhindre udvikling af resistens. Det alternative produkt har samme klassificering som skadende for fostre og forplantningsevnen i kategori 1B, og det er derfor heller ikke umiddelbart et mindre belastende alternativ ift. sundhedsmæssig påvirkning. For det godkendte produkt har Miljøstyrelsen begrænset brugen til kun at gælde for professionelle samt i bevaringsværdige bygninger med begrænset adgang for offentligheden. Miljøstyrelsen oplyser, at den endelige konklusion på denne sammenlignende vurdering var, at produktet kan godkendes, idet eksponeringen fra den pågældende brug blev anset for at være ubetydelig. For produktet, som afventer godkendelse, er det desuden konkluderet, at der er behov for denne type midler specielt til bevaringsværdige bygninger, og at det derfor er forsvarligt at godkende dette produkt.

Der er gennemført en vurdering af alternativer i EU, hvor der ikke findes egnede alternativer til de to borforbindelser til visse anvendelser, og det formodes også at gælde i Danmark. Vurderingen af alternativer er første trin i stillingtagen til, hvorvidt de særlige betingelser er til stede, for at et særligt problematisk aktivstof kan godkendes. Der skal desuden tages stilling til, hvorvidt undtagelsesbetingelserne i artikel 5(2) er opfyldt, men det kan først ske, når revurderingsrapporten for stofferne foreligger. Idet der er anvendelser, hvor der ikke findes egnede alternativer, er det ministeriets vurdering, at det er overvejende sandsynligt, at betingelserne i artikel 5(2)(b) er opfyldt. Altså, at en ikke-godkendelse vil have en uforholdsmæssig negativ samfundsmæssig konsekvens, herunder i forhold til samfundsøkonomi set i forhold til risikoen for menneskers sundhed, dyrs sundhed eller miljøet som følge af stoffets anvendelse. Dette vil blive vurderet i EU, før der tages stilling til om godkendelsen af stofferne skal fornyes, hvilket forventes at ske om senest 2,5 år. For borsyre er det vurderet, at stoffet kun skal klassificeres, hvis der er mere end 5,5 % i produktet.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om forslaget.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Der er tale om vedtagelse af nye gennemførelsesafgørelser, som er direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

Hvis forslagene bliver vedtaget, vil udløbsdatoerne for godkendelserne blive ændret. Det vil betyde, at "borsyre" og "dinatrium tetraboratpentahydrat" forbliver på EU-listen over godkendte aktivstoffer. Denne liste er direkte gældende i Danmark, og der vil derfor ikke være lovgivningsmæssige konsekvenser af forslagene.

Forslagene har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget. Forslagene skønnes ikke at have væsentlige samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslagene vil påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark neutralt, idet det ikke ændrer på, hvilke midler med de pågældende aktivstoffer, der på nuværende tidspunkt er godkendt i Danmark.

Høring

Et notat om Kommissionens forslag har været forelagt i skriftlig høring i EU Miljø-specialudvalget, hvor der er indkommet bemærkninger fra Rådet for Grøn Omstilling, som finder at Kommissionens foreslåede forlængelse af de gældende godkendelser på ca. 3½ år reduceres til 2 år, og at der i vurderingen af alternativer inddrages andre metoder end træbeskyttelsesmidler.

Det bemærkes hertil, at længden af den foreslåede forlængelse er baseret på en forventning om, hvor lang tid der er nødvendig for, at de relevante myndigheder kan behandle ansøgningen om forlænget godkendelse.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslagene i andre medlemsstater. På baggrund af tidligere afstemninger om lignende forslag forventes der at være flertal for forslagene blandt medlemsstaterne.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Ved behandlingen i EU er det vurderet, at det er nødvendigt at udskyde udløbsdatoerne for godkendelserne af de to aktivstoffer for at kunne nå at lave en fuldstændig vurdering af stofferne i forbindelse med en eventuel fornyelse af godkendelserne. Da begge stoffer opfylder udelukkelseskriterierne for godkendelse, skal der være særlige betingelser opfyldt før godkendelserne bør fornyes. Da der ikke findes egnede alternativer til de to aktivstoffer til visse anvendelser, og da dette også gælder i Danmark, er det regeringens holdning, at de to afgørelser om forlængelse kan støttes.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.